

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

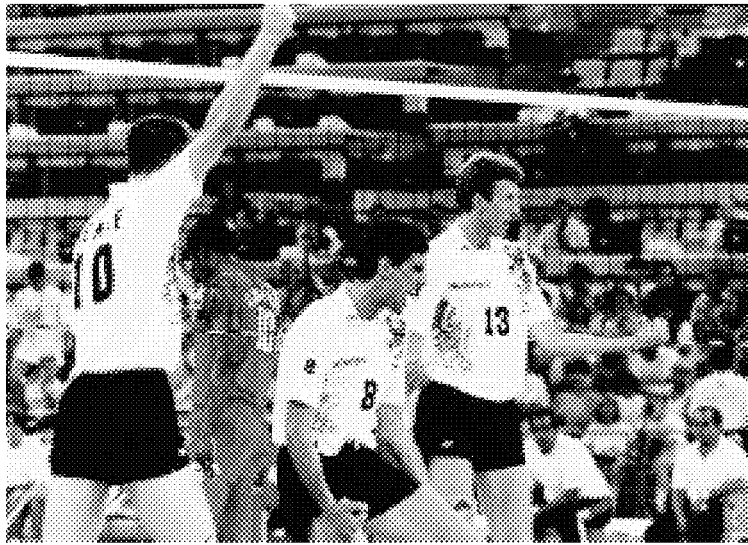
Ron Zwerver en de mooie, lange weg naar goud

In Barcelona 1992 had volleybalspeler Ron Zwerver het nummer 'I need somebody' van Bryan Adams op zijn walkman staan. Hij luisterde er vaak naar.

In de lente van 2008 zegt hij dat dat liedje toen werkelijk op hem van toepassing was. Topsport bleek, daar onder de berg Monjuich, weer eens een eenzame bezigheid te zijn. Vier jaar later, in Atlanta, gold dat nog steeds.

Na Barcelona reisde Zwerver naar huis met de zilveren medaille en de wetenschap dat hij de beste volleyballer ter wereld was. Cijfers bewezen dat. In Atlanta stopte Zwerver losjes de gouden medaille in zijn tas. Nu zegt hij: 'In Barcelona konden wij meer van elkaar hebben, we accepteerden elkaars tekortkomingen makkelijker. In Atlanta broeide het veel meer. Daar wilde ik in de slotdagen vooral naar huis en dat kwam omdat we het allemaal zat waren.'

Vanaf 1986 heb ik de nationale volleybalploeg gevolgd. Ik heb ze drie keer op hoog olympisch niveau meegemaakt, ik zag de finale van Barcelona in het stadion en die van Atlanta in de aanpalende studio. Terwijl de finale tegen Italië werd gespeeld, moest ik

Edwin Benne, Ron Zwerver en Jan Posthuma schreeuwen het uit in de olympische finale in Barcelona 1992, als het Nederlands team op voorsprong komt tegen Cuba. Nederland wint goud. © Koen Suyk, ANP Photo

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 voor de NOS een lange, moeilijke montage maken. Ik volgde de
2 wedstrijd met een half oog via een klein monitortje op de monta-
3 geset. Bij de laatste bal van de Italiaan Giani ben ik opgestaan en
4 heb een mal rondedansje door de kleine ruimte gemaakt. Vervol-
5 gens heb ik bijna versteend naar de beelden vanaf het veld zitten
6 kijken en geconstateerd dat op die beelden bijna geen enkele
7 speler zich over coach Joop Alberda ontfermde. Ik heb de me-
8 dailleuitreiking gezien (Anton Geesinks *finest hour* in Atlanta) en
9 ben verder gaan werken. We zouden die avond wel weer een pak
10 halfbezopen sportmensen in de studio krijgen, net zoals met de
11 roeiers en hockeyers was gebeurd, en dan zouden we wel zien.
12 De Spelen waren bijna voorbij.

13 Toen een van de camera's van de Amerikaanse televisie langs
14 de opgetogen Nederlandse spelers gleed, zag ik dat Olof van der
15 Meulen iets riep. Ik kon niet verstaan wat hij uitschreeuwde en
16 schonk er verder geen aandacht aan.

17 Twaalfjaar later zitten Ron Zwerver en ik tegenover elkaar voor
18 een gesprek dat drie uur zal duren en dat, zo hebben we afgespro-
19 ken, als kern heeft: het verschil tussen Barcelona en Atlanta. Het
20 gaat al snel over de ceremonie van Atlanta. Zwerver zegt: 'Weet je
21 wat Van der Meulen daar riep? Hij richtte zich in het Fries tot zijn
22 vrienden die aan het varen en feestvieren waren tijdens de Sneek-
23 kweek. Zoiets van: "Ik kom eraan." Zo graag wilden we allemaal
24 naar huis terug, we waren het verschrikkelijk zat.'

25
26 Over de nationale mannenvolleybalploeg is in 1996 een prachtig
27 boekje geschreven door John Volkers, Willem Vissers en Hans
28 Klippus: *De lange mannen*. Ook in 2008 hebben diverse journalisten
29 zich gebogen over het doen en laten van de ploeg. Coach Alberda
30 kreeg de ruimte in *Nieuwe Revu*, 'huilebalk' Guido Görtzen mocht

zijn verhaal in het AD doen en al eerder in een ander blad. *Andere Tijden Sport* blikte ook terug op deze unieke ploeg. En ik zat met een dilemma. Wie moest ik voor mijn verhaal vragen? Een of meer spelers? Dus: een of meer meningen? De coach? Wellicht te voor de hand liggend. Peter Blangé, de spelverdeler die een behoorlijk ego had maar die ik door de jaren was gaan waarderen als een harde topsporter die coach werd? Buitenstaander Avital Selinger, die door Alberda met reuzenkracht uit de selectie werd verwijderd, een daad waar de coach zich nog weleens voor achter de oren heeft gekrabd; was Avi niet de beste verteller? Waarschijnlijk wel, maar hij maakte het goud in Atlanta niet mee. Moest ik naar zijn vader, Arie, teruggaan? Per slot van rekening was Selinger senior de bedenker van de succesformule waarmee in Atlanta na tien jaar ploeteren, vloeken, trainen & spelen goud gedolven kon worden. Of moest ik toch Zwerver vragen? Ik had hem hoog zitten, hoewel ik wist dat hij binnen de ploeg een rol had gespeeld die bij anderen soms krampen en zure regen had veroorzaakt. Niet iedereen vond hem zo goed, maar dat zei niemand hardop uiteraard. Zwerver had de volledige rit meegemaakt en had al die jaren een sleutelpositie binnen de ploeg gehad. Daar kwam bij dat we in de periode 1986-1996 veelvuldig contact hadden gehad.

Ik vraag hem of alles gezegd is over die periode en hij schudt krachtig zijn hoofd. Er zijn nog honderden verhalen, stelt hij, en hij wil er nog wel een paar kwijt.

Ik vraag hem waarom er zoveel stank opstijgt uit de onlangs gepubliceerde verhalen. Zwerver: 'Omdat de tijd er waarschijnlijk rijp voor is. De meesten van ons staan op een kruispunt in hun leven. Dan kijk je terug en zeg je dingen die je vroeger misschien niet zou hebben gezegd.'

1 Ik vraag hem wat hij vindt van de, zoals ik ze noem, huilverha-
2 len van Görtzen. Zwerver haalt eerst zijn schouders op: 'Wat
3 moet ik ervan zeggen? Hij huilt nu en hij huilde toen ook al. Er
4 gebeurde veel met hem in Atlanta. Dat zit hem blijkbaar nog
5 steeds dwars. Jammer. Ik bekijk hem liever als speler en dan
6 moet ik stellen dat hij tijdens dat toernooi goed speelde. Hij was
7 behoorlijk waardevol voor de ploeg en daar ging het me toen om
8 en eigenlijk nog steeds.'

9 Tellen persoonlijke zaken en gevoelens dan niet of niet meer?

10 Zwerver: 'Zeker wel, maar de missie was goud winnen en niet
11 elkaar aardig of lief vinden. Jezus, ik heb met jongens gespeeld
12 die ik eikels vond en zij mij, maar we speelden wel. Ik ga nu geen
13 namen noemen, al doe ik dat misschien in de loop van het ge-
14 spreuk wel. Ik heb me voorgenomen eerlijk te antwoorden.'

15 Het is natuurlijk wel jouw waarheid en werkelijkheid tegen-
16 over die van vele anderen.

17 Zwerver: 'Klopt.'

18

19 Voor de duidelijkheid geef ik de opstellingen van de drie nationa-
20 le selecties die in Seoul, Barcelona en Atlanta voor Nederland
21 opdraafden.

22 Seoul 1988. Benne, Blangé, Boudrie, Brouwers, Buijs, Gra-
23 bert, Leeuwerink, Posthuma, Selinger, Teffer, Zoodsma en
24 Zwerver. Coach: Arie Selinger.

25 Barcelona 1992. Benne, Blangé, Boudrie, Held, Klok, Posthu-
26 ma, Selinger, Teffer, Van der Horst, Van der Meulen, Zoodsma en
27 Zwerver. Coach: Arie Selinger.

28 Atlanta 1996. Blangé, B. van de Goor, M. van de Goor, Gra-
29 bert, Held, Görtzen, Latuhihin, Van der Meulen, Posthuma, Ro-
30 denburg, Schuil en Zwerver. Coach: Alberda.

Waarom Seoul hierbij staat? Omdat daar de aanloop naar Barcelona en Atlanta begon. Twee jaar nadat Selinger zijn beroemde Bankrasplan op tafel had gelegd, werd een jonge en (op hoog niveau) onervaren Oranjeploeg in Zuid-Korea vijfde en zagen insiders iets heel nieuws gebeuren binnen de Nederlandse sport. Het volleybalverhaal werd een voorbeeld voor andere sporten in Nederland, met de kanttekening dat andere sporten niet wisten aan te haken bij de volleyballers. Het 'Bankrasmodel' of 'de methode-Selinger' werden begrippen binnen de Nederlandse sport en de mannen die er uitvoering aan gaven, kregen langzaam naam en na 1996 zelfs faam.

Sporters als Zwerver en Blangé genieten hoog aanzien in de Nederlandse sportwereld. Terecht, want hun lange reis, vol hobbels en bijna-ontsporingen, is nog altijd de moeite van het volgen waard.

Zwerver was er in Seoul bij en keek zijn ogen uit. Hier werd topvolleybal gespeeld en de Nederlandse ploeg was weliswaar vijfde geworden (winnaar van de verliezerspoule zou je kunnen zeggen), maar de afstand met de toplanden was groot.

Zwerver: Groot? Levensgroot zul je bedoelen. We lagen jaren achter op de topploegen van toen. Arie liet ons daar zien hoe de sport op het hoogste niveau werd gespeeld. Dat wisten wij niet. Hij zei dat we goed moesten kijken en dan moesten gaan werken. Hij zei dat we misschien in vier jaar op gelijk niveau zouden kunnen komen.'

Na die Spelen ging Zwerver op zichzelf wonen. Hij verliet het veilige ouderlijk nest in Amsterdam-West en betrok een klein woninkje in de Amsterdamse Pijp. Een herinnering: 'Op een mooie zaterdag ging de bel. Ik was nauwelijks wakker, doe de deur open en zie dat Arie in de deur staat. Dat was de eerste en